

Bestyrelsens beretning 2016/2017

Endnu et travlt ISAAC år er gået, og jeg vil berette om de væsentlige temaer - store og små, som vi har beskæftiget os med i bestyrelsen.

Brugersamling

D. 7.-9. oktober 2016 holdt ISAAC i samarbejde med Emmy Kjellmann fra Neurocenter Øster-skoven den 3. ASK-brugersamling på Egmonthøjskolen i Hou. Endnu engang var vi så privilegerede at få Jascha fondens og Vanførefondens økonomiske støtte. Det siger vi mange tak for.

Denne gang kunne hele weekenden planlægges ud fra brugernes idéer og behov, og det blev emner som: brug af sociale medier, opsætninger på kommunikationshjælpemidlerne, flytte hjemmefra tema, rejseberetninger, referat fra afslutning af EU-projektet og den internationale ISAAC konference i Toronto. Dertil hygge, god mad, fødselsdagsfejring og Vandhalla besøg.

PINE-D

I foråret 2016 blev vi færdige med den danske rapport i EU projektet om involvering i de europæiske, demokratiske processer for mennesker med komplekse handicap. Midt i maj deltog 3 bestyrelsesmedlemmer i den afsluttende konference i Graz i Østrig. Her fremlagde de 5 deltagerlande resultaterne fra deres nationale workshops om temaet, og workshops på selve den afsluttende konference bidrog til det samlede materiale, der af den østrigske projektledelse blev sammenskrevet til en såkaldt Petition - anmodning, som efterfølgende er sendt til EU.

Fra dansk ISAAC har vi endvidere sendt petitionen, den danske projektrapport samt link til video fra ASK-brugersamling 2015 til de 13 danske EU parlamentsmedlemmer. Vi har fået svar fra de to, som fandt indholdet interessant, da man netop arbejdede med retningslinjer for tilgængelighed i EU. Endnu en mulighed for os til at highlighte, at tilgængelighed er andet og mere end fortovskanter og ramper - men også tilgængelighed i bred kommunikativ forstand - til at modtage information og selv være i stand til at kunne ytre tanker og behov på den måde, der er relevant for den enkelte borger med kommunikationsvanskeligheder.

ISAAC konference

Vores konferencegruppe har som altid arbejdet på det omfattende puslespil det er at planlægge og arrangere den nationale konference. Denne gang med endnu flere brikker end tidligere, da ikke alle oprindelige planer kunne gennemføres. Resultatet af deres anstrengelser er vi rigtig glade for og tillader os at tolke den store tilmelding som et tegn på, at programmet rammer plet i indhold og bredde.

En naturlig del af konferencen er nu også Brugermødet, hvor emner tages op i samarbejde med ASK-brugerne.

Arrangementer

D. 23. maj holdt ISAAC kursusdag i København med norske Stephen von Tetzchner om "Udfordrende adfærd og kommunikation".

Desuden havde ISAAC et rigtig godt samarbejde med TAVSgruppen, der havde kontaktet os med deres idé om kurset "*Movements for Communication*" med Viki Newton og Fiona Beauchamp

fra Australien. Det blev til 2 fuldt bookedede kurser i Aalborg og København, hvor også en del udenlandske deltagere havde fundet vej.

Nordisk samarbejde

Bestyrelsen har haft deltagere til Kommunikationskarnevalen i Sverige, og der ligger fyldigt referat af de spændende oplæg på ISAACs hjemmeside, og det har været bragt i ISAAC-nyt. Ved den internationale ISAAC konference i Toronto mødtes formændene for norsk, svensk og dansk ISAAC til en uformel snak, og der er løbende kontakt mellem de nordiske repræsentanter.

Oversættelsesfejlen af AAC i den danske udgave af FNs Handicapkonvention

Eksisterer desværre stadig, trods ISAACs fortsatte forsøg på at argumentere for en konsekvent rettelse hos de instanser på det overordnede niveau, der har indflydelse. I år har det betydet henvendelse til Danmarks medlem af FN's Handicapkomité og til Institut for Menneskerettigheder. Endnu har vi ikke mødt forståelse i et omfang, der skaber hul igennem til konkret handling. I ISAAC vil vi gerne søge indflydelse, hvor det er muligt og relevant i forhold til ASK området. Vi bruger derfor de erfaringer, vi får hen ad vejen til overvejelser om, hvordan den indflydelse bedst opnås.

I forhold til oversættelsesfejlen har vi foreslået Institut for Menneskerettigheder, at så længe vi venter på en rettelse af fejlen, så bør de præcisere omtalen på deres hjemmeside, så det klart fremgår, at AAC = Alternativ og Supplerende Kommunikation (og ikke "forstørrende og alternativ kommunikation").

Samarbejde med Socialstyrelsen

Som opfølgning på sidste års arbejde med at få anerkendt Borgere med komplekse kommunikationsbehov som en selvstændig målgruppe indenfor det højt specialiserede social- og specialundervisningsområde, så er ISAAC fortsat dialogen med Den Nationale Koordination. NatKo har tilsyn med små målgrupper i forhold til de tilbud, der gives ude i kommunerne, de laver centrale udmeldinger og forløbsbeskrivelser, men kommunerne bestemmer selv serviceniveauet.

Mangt og meget er drøftet til gensidig inspiration i tlf. og på et møde, og aktuelt har vi fået idéer til, hvordan vi kan forsøge at sætte kommunikationsområdet i spil i forhold til uddannelsesområdet. Vi har også efterfølgende i vores blad efterlyst eksempler på afspecialisering eller manglende adgang til specialviden, hvis det opleves rundt i landet, for det er "slagkraftige og håndfaste beviser", der skal til.

Vi har desuden fortsat vores tidligere dialog med Socialstyrelsens Kontor for Handicap og Psykisk Sårbarhed. Efter organisationsændringer hos dem deltog den nye kontorchef i Center for Handicap og Psykisk Sårbarhed i et bestyrelsesmøde, hvor vi har drøftet forskellige emner. I den forbindelse har vi også modtaget et oversigtsdiagram over de kontorer i Socialstyrelsen, der arbejder med kommunikationsområdet. Vi bringer det i vores blad til nærmere orientering.

Et af resultaterne af ISAACs samarbejde med Socialstyrelsen er, at vi er blevet bedt om at deltage i faglig gennemlæsning og feedback på artikler til et nyt tema om komplekse kommunikationsbehov på Vidensportalen. Det har vi gjort, samtidig med at vi har opfordret til i fremtiden at udvide de områder der beskrives for at afspejle den store mangfoldighed og kompleksitet, som ASK området er kendetegnet af. Men alt nyt starter et sted.

Aktuelt er vi også i gang med et samarbejde med Socialstyrelsen om en fælles temadag i efteråret vedr. overgange. Det sker via referencegruppen til onlinenetværket om kommunikation.

ISAAC international

www.isaac-online.org

Her kan også findes E-news, der kommer 4 gange om året, og hvor vi også tilstræber at sende nyt fra Danmark, når det er relevant.

I august deltog nogle af os i ISAACs internationale konference i Toronto, der var spækket med talrige, spændende oplæg. Margit som international repræsentant og jeg som formand deltog sammen med vores tidligere internationale repræsentant Hanne Rohde i Council Meeting, der bl.a. vedtog ændringer i vedtægterne, der sikrer øget involvering af ASK brugere i ISAAC, og hvor Research symposiet fremadrettet bliver indkluderet i selve den internationale konference frem for at være et selvstændigt forum. Council Meeting giver god mulighed for at udveksle erfaringer mellem de forskellige medlemslande.

Et dansk højdepunkt på konferencen var det internationale medlemsmøde, hvor Hanne Rohde meget velfortjent modtog ISAACs "Distinguished Service Award". Prisen gives til: *"ISAAC member or group to recognize an outstanding contribution to the field of AAC through clinical work, information/knowledge, distribution and research."* Stort tillykke til Hanne!

Flere ISAAC medlemmer har skrevet deres indtryk fra konferencen i Toronto, som har været bragt i vores blad ISAAC-nyt. Kan findes på www.isaac.dk

I 2018 bliver den internationale ISAAC konference holdt i Australien d. 21.-26. juli, www.isaac-online.org/english/conference-2018/

Forskellige tiltag gennem året

- Deltagelse i Referencegruppe i Socialstyrelsen vedr. Forløbsbeskrivelsen for voksne med kompleks erhvervet hjerneskade.
- Kontakt med Spastikerforeningen og LEV i forhold til at drøfte og koordinere tanker og tiltag indenfor kommunikationsområdet.
- Udtalelse om behovet for et PD fag modul - "Kommunikationskompetencer", indenfor Specialpædagogik på UCC i København.
- ISAAC-Nyt er udgivet 3 gange.
- Nyhedsmail sendes ud - primært når der er nyt at fortælle om arrangementer og informationer i relation til ISAACs arbejde og med henvisning til vores hjemmeside.
- På Facebook gruppen har vi især i oktober - ISAACs Awareness Month bragt info. bl.a. også om valgte temaer og oplæg på denne konference.
- Omtale af kurser/uddannelser indenfor kommunikationsområdet på vores hjemmeside.
- Film konkurrence - et nyt tiltag bl.a. inspireret fra den internationale ISAAC konference. Vi har ikke fået så mange bidrag til konkurrencen, men er glade for dem vi har fået. Meld gerne tilbage med feedback til os om relevansen af dette tiltag.
- Vi har besluttet, at pårørende til ASK-brugere nu kan deltage til medlemspris i ISAAC arrangementer.
- Vi har fået trykt T-shirts til ASK-brugere.
- I forbindelse med regeringsrokaden i november 2016 kontaktede vi de nye ministre for Børne- og socialministeriet, Uddannelses- og forskningsministeriet, Undervisningsministeriet, Ældre- og Sundhedsministeriet.

Vi ønskede tillykke med hvervet og fortalte kort om ISAAC og behovet for at øge fokus på indsatsen overfor mennesker med komplekse kommunikationsbehov. Samtidig påpegede vi også den store kompleksitet på området, der betyder, at alle de nævnte ministerier i et eller andet omfang vil være berørt. Det nødvendiggør en tværgående koordinering og et tæt samarbejde med deltagelse af ministerier og relevante instanser som Institut for

Menneskerettigheder, Det centrale Handicapråd, Handicaporganisationer som fx Spastikerforeningen og LEV samt ISAAC.

Vi har fået tak tilbage, og især Børne- og socialministeren svarede interesseret. Der var hermed også anledning til at anerkende hendes nylige initiativ til lovgivning, der forbyder diskrimination af handicappede. *"Det er meget væsentligt, og samtidig helt naturligt i et land, der har tilsluttet sig FN's Handicapkonvention, at også diskrimination af handicappede forhindres.*

ISAAC håber naturligvis, at der i lovteksten vil blive så stor tydelighed, at også de borgere vil kunne se deres rettigheder sikret, hvor kommunikationsproblematikken er en væsentlig del af deres handicap."

- **Møder:**

I det forløbne år har bestyrelsen holdt både dagsmøder og weekendmøder på Vandrehjemmet i Fredericia, og det har fungeret rigtig godt.

Det er blevet til 5 møder, heraf 1 weekend møde. Desuden et antal møder fysisk/via Skype i ad hoc grupperne, og løbende dialog gennem vores ISAAC googlegroup.

Konferencegruppen: Trine, Anna og Margit (+ ISAAC medlem Pernille)

PR gruppen: Vibe, Stella, Jeppe og Margit (+ ISAAC medlem Hanne)

Web: Vibe + ISAACs webmaster Per indtil 1. januar 2017, hvor Per efter eget ønske er stoppet. Margit overtager web jobbet - i en periode med assistance.

Sekretær: Margit

Facebook: Margit (+ ISAAC medlem Pernille)

International rep.: Margit

Nordisk rep.: Anna

Redaktør: Dorte

Brugerarrangementer: Dorte/Jeppe/Jane/Vibe/Stella (+ ISAAC medlem Emmy Kjellmann)

Kasserer: Gert

Jeg vil sige TAK for godt og engageret samarbejde til hele bestyrelsen og til jer tæt på den: Pernille Bagner Carlsen, Hanne Rohde, Emmy Kjellmann, TAVS gruppen, Per Andersson, Frank Dalhoff, Ole Brunbjerg og Lars Søndergaard-Nielsen.

På bestyrelsens vegne
Birgitte Brandt, formand
marts 2017